

Doma

Čas od zadnje izdaje Infa do danes so obeležili trije pomembni dnevi. Slovenski kulturni

praznik, ki je priložnost, da se včasih spomnimo, da bi bilo dobro biti kulturni, 8. marec, mednarodni dan žena za SKEI posebej pomemben, rojstni dan naše organizacije. Tokrat 27. obljubljam, da jih bo še veliko, na nesrečo naših »partnerjev«, če jim rečemo tako. Vsakokratni praznik je čas, da se spomnimo, kako smo nastali, kaj nas zaznamuje, pa tudi, da nič ni za večno dano. Ne samostojnost, ne kultura, ne pravice žensk, ne pravice članstva. Sto let nazaj so se delavci na ulicah in s smrtnimi žrtvami borili za krajši delavnik in ustrezno plačilo, pa za pravico do odmorov, varnega dela. Ženska volilna pravica v Sloveniji ne obstaja od nekdaj, šele po vojni je bila ženskam dana in pred 100 leti je bila ženska blago. Ni jih malo, ki bi radi vrteli čas nazaj, zato je pomembno, da smo pozorni na dogajanja. In enako velja za pravice delavcev. Lahko gledamo proč, lahko se izčlanimo, lahko čakamo, kaj se bo zgodilo. A hkrati se zavedajmo: ko ne bo nikogar več, ki bi nas branil, bomo sami.

Najpomembnejše, kar se je za članstvo zgodilo v mesecu februarju, pa je bila konferenca zasebnega sektorja. 12 sindikatov dejavnosti, ki smo sicer člani ZSSS, se je odločilo, da se medsebojno podprejo v pogajanjih za plače in da nastopi z enotno zahtevo: sramota je, da so najnižje osnovne plače v nekaterih dejavnostih polovico nižje od minimalne plače. Hkrati delodajalci ne želijo popuščati niti za cent, njihove ponudbe pa so, če do njih sploh pride, nespodobne. Konferenca je zato sprejela odločitev, da sindikati nastopijo z enotnim

predlogom: Najnižja osnovna plača za I. tarifni razred je enaka minimalni plači. Zahtevo bomo predstavili najprej vsem delodajalcem, nato pa jo bomo posamezni sindikati posredovali svojim pogajalskim partnerjem. Razloženo enostavno to pomeni, da osnova za obračun plač, na katero se dodajajo vsi dodatki, ne more biti nižja od 804€ bruto. Vemo, da do zahtevanega ne bo lahko priti, potrebne bodo različne aktivnosti, morda celo stavka. Čas pa je, da to tudi naredimo. Druga zahteva, ki smo jo izpostavili na konferenci je delovni čas. Nujna je ureditev delavnega časa na način, kot je predviden z zakonom. Prekomerne obremenitve delavcev zaradi nadurnega dela in večnega prerazporejanja delovnega časa so postale pravilo in ne izjema. Zahtevali smo, da tematiko obravnava Ekonomsko socialni svet in sprejme ustrezne rešitve. Delodajalci so se na obe, zlasti pa prvo zahtevo, že ostro odzvali.

Morda je rešitev obeh zahtev na videz nemogoča ali vsaj težka. Vendar pa volja in odločenost prineseta rezultate. To je dokazala tudi letošnja dobitnica Rože mogote, nagrade, ki se za izjemne dosežke podeljuje v ZSSS ob Mednarodnem prazniku žena. [Marjetka Mušič](#), delavka Rutarja, je po 5 letih boja z delodajalcem in na sodišču dosegle pravico, obsojena vodstvena delavca pa bosta opozorilo drugim delodajalcem. Čestitke nagrajenki tudi s strani SKEI Slovenija.

Ekonomski podatki

V novembru 2016 je bilo 831.073 delovno aktivnih prebivalcev, od tega 692.368 oseb zaposlenih pri pravnih osebah, 51.468 zaposlenih pri fizičnih osebah in 87.236 samozaposlenih. S tem se je stopnja registrirane brezposelnosti znižala na 10,4%.

V letu 2016 je bila stopnja materialne prikrajšanosti gospodinjstev 5,2% (t.j. za 0,6 odstotne točke manj) kot leta 2015. Približno 105.000 oseb je živelo v gospodinjstvih, ki so bila zaradi omejenih finančnih virov prikrajšana za vsaj 4 od naslednjih 9

elementov, ki vplivajo na izračun materialne prikrajšanosti; (1) realna plačilo najemnine ali kapitala, stanovanjskih stroškov, odplačevanja kreditov, (2) primerno ogrevano stanovanje, (3) poravnava nepričakovanih izdatkov, (4) mesni ali enakovreden vegetarijanski obrok vsaj vsak drugi dan, (5) enotedenske letne počitnice za vse člane gospodinjstva, (6) osebni avtomobil, (7) pralni stroj, (8) barvni televizor, (9) telefon. Zaskrbljujoč je podatek o vseživljenjskem učenju v zadnjih 12 mesecih: kakršnegakoli tečaja se je udeležilo le 16% starejših od 16 let, kakršnegakoli seminarja, delavnice, izobraževanja ali usposabljanja se je udeležilo samo 28% starejših od 16 let.

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so bile decembra 2016 v primerjavi z decembrom 2015 višje za 0,5%. V celotnem letu so se te cene od prodaje na tujih trgih povišale za 1,2%, na domačem trgu pa so se znižale za 0,2%.

V januarju 2017 se je kazalnik zaupanja potrošnikov precej zvišal, glede na prejšnji mesec je bil višji za 6 odstotnih točk, na letni ravni je bil višji za 13 odstotnih točk in za 11 odstotnih točk višji od dolgoletnega povprečja.

Pozitiven trend gospodarske klime se nadaljuje v januarju 2017 je bila višja za 1,5 odstotne točke kot decembra 2016, za 6,2 odstotne točke je bila višja kot pred letom dni in za 12,6 odstotne točke višja od dolgoletnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila v januarju 2017 višja za 2 odstotni točki kot pred mesecem, za 5 odstotnih točk višja kot pred letom dni in za 10 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

V februarju 2017 mesečni in letni TOM ostaja 0,0%.

Cene uvoženih proizvodov so bile decembra 2016 višje za 2,7% kot pred letom dni: od dobaviteljev držav iz evrskega območja so se zvišale za 3,3%, uvoženih iz zunaj evrskega območja pa so se zvišale za 1,8%.

V januarju 2017 je bila – 0,6 odstotna deflacija, I 2017 / I 2016 je bila 1,3%, povprečna letna I 2017 – II 2016 / I 2016 – II 2015 pa je bila 0,1%.

Deleži glavnih skupin v indeksu cen življenjskih potrebščin v letu 2016:

- hrana in brezalkoholne pijače 17,3%,
- alkoholne pijače in tobak 5,8%,

- oblačila in obutev 7,6%,
- stanovanje, voda, energija 13,2%,
- stanovanjska in gospodinjska oprema ter vzdrževanje 6,8%,
- zdravstvo 5,3%,
- prevoz 14,6%,
- komunikacija 4,8%,
- rekreacija in kultura 10,0%,
- izobraževanje 1,3%,
- restavracije in hoteli 5,6%,
- raznovrstno blago in storitve 7,7%.

Slovenije je v letu 2016 izvozila za skoraj 25 milijard € blaga (za 4,0% več kot v letu 2015) in uvozila za dobrih 24 milijard € (za 3,3% več kot leto prej).

V obdobju I – XII 2016 / I – XII 2015 se je industrijska proizvodnja v Sloveniji povečala za 5,9%, v predelovalnih dejavnostih se je povečala za 7,3%, v C/24 – proizvodnja kovin se je povečala za 0,5%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav se je povečala za 17,6%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov se je povečala za 45,9%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav se je povečala za 9,3%, v C/28 – proizvodnja drugih strojev in naprav se je povečala za 6,7%, v C/29 proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic se je zmanjšala za 2,5%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil se je povečala za 28,9%, v C/33 – popravila in montaža strojev in naprav se je povečala za 17,7%.

V prej navedenem obdobju se je prihodek od prodaje v slovenski industriji realno povečal za 4,8% (enako v predelovalnih dejavnostih), v C/24 – proizvodnja kovin se je povečala za 1,7%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav se je povečala za 18,4%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov se je povečal za 23,7%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav se je povečal za 8,7%, v C/28 – proizvodnja drugih strojev in naprav se je povečal za 6,1%, v C/29 – proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic se je zmanjšal za 2,1%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil se je povečal za 31,4%, v C/33 – popravila in montaža strojev in naprav se je povečal za 16,7%.

V prej navedenem obdobju so se zaloge industrijskih proizvodov povečale za 6,8%, v predelovalnih dejavnostih so se povečale za 6,4%, v C/24 – proizvodnja kovin so se povečale za 3,3%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev

in naprav so se povečale za 9,3%, v C/26 - proizvodnja računalniških, elektronskih in optičnih izdelkov so se povečale za 4,8%, v C/27 - proizvodnja električnih naprav so se povečale za 8,3%, v C/28 - proizvodnja drugih strojev in naprav so se povečale 6,5%, v C/29 - proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic so se povečale za 10,4%, v C/30 - proizvodnja drugih vozil in plovil so se povečale za 30,7%, v C/33 - popravila in montaža strojev in naprav so se povečale za 11,9%. Cene kmetijskih pridelkov so bile pri pridelovalcih v decembru 2016 za 0,9% višje kot pred letom dni in od tega so se cene rastlinskih pridelkov v povprečju povišale za 2,8%, cene živali in živalskih proizvodov pa so bile nižje za 0,5%.

Povprečna mesečna bruto plača za december 2016 je znašala 1.653,67€ in je bila za 3,7% višja kot pred letom dni, neto pa 1.074,27€ in je bila prav tako za 3,7% višja kot pred letom dni. Povprečna mesečna bruto plača v letu 2016/2015 je bila realno višja za 1,9%.

V decembru 2016 je bilo 824.485 delovno aktivnih oseb, stopnja registrirane brezposelnosti je bila 10,8% oz. 99.615 oseb, skupaj aktivnega prebivalstva pa 927.916 oseb.

Vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov se je v februarju 2017 v primerjavi s prejšnjim mesecem znižala za 6 odstotnih točk, glede na lanski februar je bila višja za 11 odstotnih točk in višja za 5 odstotnih točk od dolgoročnega povprečja.

Kazalec gospodarske klime je bil februarja 2017 za 0,4 odstotne točke višji kot januarja 2017 in za 12,9 odstotne točke višji od dolgoletnega povprečja.

Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bil v februarju 2017 za 2 odstotni točki višji kot januarja letos in za 6 odstotnih točk višji kot februarja 2016 ter za 12 odstotnih točk višji od dolgoročnega povprečja.

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so se v januarju 2017 zvišale za 1,3% glede na leto prej: cene prodaje na tujih trgih so se zvišale za 2,3%, cene prodaje doma so se zvišale za 0,2% (t.j. zvišanje 2. mesec zapored, pred tem so bile 16 mesecev negativne stopnje rasti - znižanja).

V februarju 2017 je bila 2,2% inflacija, povprečna 12 mesečna pa je bila 0,3%.

Mesečni TOM se je v februarju zvišal na 0,2%, letni TOM pa na 2,38%.

BDP je bil v VI. četrtletju 2016 za 3,6% višji kot v 4. četrtletju 2015, v celotnem letu 2016 je bila realna rast BDP 2,5%.

Cene kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih so bile v letu 2016 povprečno za 2,3% nižje kot so bile v letu 2015: cene živali in živalskih proizvodov so bile v povprečju nižje za 5,6%, cene rastlinskih pridelkov pa višje za 4,0%.

Nova znanja za nova delovna mesta

Problem je, da sistemi izobraževanja in usposabljanja še vedno ne zagotavljajo pravih spretnosti za zaposljivost, poleg tega pa je še vedno premalo sodelovanja med podjetji in delodajalci pri usklajevanju potreb izobraževanja aktualnemu delovnemu okolju. Ne zavedamo se dovolj, da slabo povezave med spretnostjo in potrebami na trgu dela pomeni velike težave za konkurenčnost industrije.

Tudi sumirani povprečni podatki na nivoju EU niso dobri: kar 73 milijonov prebivalcev ima nizko stopnjo izobrazbe, skoraj 20% 15 - letnikov ima težave z branjem, udeležba v vseživljenjskem učenju je le 8,9%.

Napoved v agendi je, da bo potrebno imeti do leta 2020 za več kot 20% delovnih mest višjo raven spretnosti. To zahteva zvišanje izobraževalnih standardov za prilagajanje svoje poklicne poti neizogibnim spremembam na trgu dela.

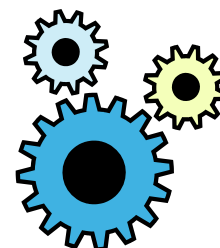
Poslana strokovna gradiva

- Ustanavljanje fundacije za izboljšanje zaposlitvenih možnosti
- Plače november 2016
- Problem (pre)nizkih zneskov najnižjih osnovnih plač po kolektivnih pogodbah dejavnosti

Aktivnosti sindikalnih podružnic

- Skupina Kolektor, Idrija: sklepanje PKP
- SAFILO, Ormož: razreševanje presežnih delavcev

Iz Uradnega lista RS

št. 3 z dne 20.1.2017:

- Odredba o usklajeni višini minimalnega dohodka od 1.1.2017 (osnovni ostane nespremenjen)
- Shema za določanje odškodnine za posamezne vrste poklicnih bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu

št. 4 z dne 27.1.2017:

- znesek minimalne plače od 1.1.2017 dalje znaša 804,96€

št. 5 z dne 3.2.2017:

- Zakon o pomoči za razreševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah (ZPRPGDZT)

št. 6 z dne 10.2.2017:

- Dodatek št. 1 h KPD za kovinske industrije Slovenije